

# ЦАРЕГРАДСКИ ВЪСТНИКЪ

ГОДИШНА ЦѢНА.

предиматима.

За Цариградъ меджидіета бѣли шить; за конь и въ Одесса меджидіета бѣли шестъ и половина. — Отъ Одесса за всички-тъ мѣста въ Россіи плаща ся въ година-та за пресилка-та на руска-та поща 2 карбовни.

## № 314

ИЗЪВАСЯ ВОЛНА СУБВОТА.

### ЦАРЕГРАДЪ.

Телеграфическа денеша.

Телеграфическа една денеша дойде въ суббота до Адмирала Люенса, отъ Лондонъ, и казува му безъ забава да испрати вси-те парходни корабли, кои-то онъ подъ команда-та си има, за Малта.

Това скоро испраханіе отдава ся на бой-атъ, кой-то става отъ Англія противъ Персія, и Островъ Малта ще е депозито на вси-те военни принаси.

### ПЕРСІЯ.

Тегеранъ, 26 Декемврія 1856.

Отъ какъ Бендеръ Бюширъ отъ Англія-цы-те ся е привзель, бой-атъ противъ Англія-стана, рѣчи, като бой религіозенъ. Въ столица-та мнозина ся написувать, и това става и вонъ по области-те.

Воиски-те безпрестанно въ движенія ся намѣрватъ, и водители-те имъ съ дѣятелность напредъ ги каратъ.

Фезлади Ханъ и Мирза Мехметъ Ханъ влезоха съ голѣмо торжество отъ столица-та; они отхождатъ кадѣ Феристанъ. Преди да тръгнатъ, Шахъ-атъ пригледа воиски-те, кои-то са подъ команда-та имъ, и даде на первый-атъ една пушка и единъ конь съ та кжмъ-атъ му, и на второй-атъ единъ кожухъ.

Въ Астарабадска-та область, Туркоман-ски-те племена пратиха писмо до Насред-дин Шахъ и искатъ му да ги прати кадѣ юж-ни-те страни. Джаферъ Кули Ханъ ил-Хани, Астарабадскій Губернаторъ, казува че 3,000 коняницы добръ обучени, были готовы за да тръгнатъ.

Пруско-Швейцарска-та работа слѣдова добръ конецъ да вземе. Единъ членъ отъ Со-юзный-атъ совѣтъ, Г-нь Кернъ, отиде въ Парижъ за иста-та тая цѣль; онъ ся прати тамо като чрезвычайный полномощникъ. Дума ста-ваше че Конференція нарочно за тая работа

ще ся отворятъ, но не ся знае още въ кой градъ они ще станатъ, они ще ся отворятъ кадѣ средъ февруарія. Преди това време, сно-шенія-та между Пруссія и Швейцарія ще по-ченатъ, и на това Франція ще посредствува.

Говори ся че фирманъ-атъ споредъ кого-то временны-те Дивани ще ся собератъ въ Молдавско и Влашко наскоро щель да ся ис-прати за Яшь и Букурещъ.

Англіиски-те Вѣстници много ся зани-маватъ за бой-атъ, кой-то между Персія и Англія става.

Голѣми митинги (собранія) ставатъ и вси правда иматъ за поведеніе-то противъ Китай Вѣстникъ Дел и-Ню. вмѣсти една статія за тая работа, и та голѣмо впечатленіе причини Ето нейно то заключеніе: „Приложиме уже на наше-то Царство една часть отъ Китай по-голѣма отъ колко-то не сме желали. Не-ка воспріме себе си на злощастно то това по-прище за да не бы послѣ да ся раскаяваме.“

Вѣстникъ Таймсъ сообщавалъ една ста-тія, съ коя-то нобуждава Англіиски-те капи-талисти да ся подпишатъ за Отоманска-та на-родна Банка, и доказува средства много до-бри, споредъ кои-то треба да стане тая под-писка; И ако да гледа нѣкой на полза-та коя-то ще получатъ заемоданцы-те, никое сумнѣ-діе нема че 4,000,000 лири Стерлини въ Лон-донъ ще ся собератъ. Со-сумма-та 4,000,000 ще ся дадатъ на заемъ 8,000,000, кои-то ще даватъ 6 на % на година, и други 4,000,000 за торговска-та и земледѣлска-та Банка. Со-мнѣнія-та убо кои-то ся бѣха появили че не ще можатъ да ся собератъ 12,000,000 лири стерлини въ Лондонъ на Банка, треба сега веке да ся вдигнатъ споредъ Таймсъ. И така Банка-та като составана уже треба да ся гледа.

Остава обаче да ся узнае да ли така и Царско-то правителство ризумѣва работа-та и дали, като ся склоня да плаща лихва три пу-

кога-то излѣзълъ изъ отечество-то си за Флан-дрійскія походы съ свои дѣцѣи кой-то като былъ въ служба при негово Католическо Вели-чество, занимавалъ Католически чинъ. Той на-сѣкадѣ показвалъ юначество, и слугувалъ при Филиппа Краля ІІІ, дванайсет години като вою-валъ противъ Провинція-та на Нижна-та зе-мля, кой-то ся противяла на Испанска-та дър-жава.

Александръ придобылъ най поелѣ въ на-градъ на услуги-тъ си Орденъ св. Іакова, Пен-сія (Бератъ) и разны чинове, кои-то му врича-ли надѣждъ за придобиване на еще по важно. Въ послѣднія походы той ся извѣстивъ въ Антверпія за смърть-та на баща си, кой-то му оставилъ по себе си голѣми богатства, кои-то той, като първъ отъ фамилія-та былъ длѣженъ да владѣй. Той усѣтилъ себе си въ такова състояние, кое-то му показвало случай да жи-вѣй пріятель, радостенъ и роскошенъ животъ, сжщо като други-тъ чиновници, кои-то не ся

Подписка-та ся пріема въ Печатница-та

ны на Першембе-пазаръ въ улицата Гла-

вани. Въ Одесса у Его Благородіи-то

Николай Христофоровича Па-

лаузова. Въ Москва въ Редакція-

та Журнала Москвитянина.

Въ Букурещъ у Г-на Христа

Георгіева. Въ Ибраила у Г-на

Михаила Поповича.

ти повече отъ колко-то не плаща днеска, ще ся склоня да намѣсти каимета-та и Се-хими-те съ Банкочетоли.

Желѣзный-атъ путь, кой-то ще ся пра-ви отъ Русчукъ до Енясь дава голѣми надѣ-жды между Англіиско-го общество, и всякъ може това да разумѣе като узнае че на пер-вый-атъ само плащъ 1 миліонъ лири стерлини ся подписаха въ Лондонъ само.

Трудности-те, кои-то на славно-то това предприятие ся появяватъ, Балканъ-атъ. Вой-стину никакъ не може нѣкой помисли на Терновскій и Демир-Капійскій-атъ Боазъ. Ра-боти голѣми трѣбуватъ. Остава убо да ся на-прави, по право презъ Карнобатъ, Надиръ-Дервентъ и Бургасъ, по край море-то, презъ Еминекскій-атъ мысъ. Но, понеже никой не е помислилъ да направи желѣзни путица презъ тия Боазы, и затова нито са ся пригледовали нищо вѣрно не може за тѣхъ ся каза. Но же-лѣзный-атъ путь, кой-то ще е близо краймо-ріе-то е най лесный-атъ, и само-то припят-ствіе е Мысъ-атъ, кой-то е кадѣ Югъ на Варна, и Еминекскій-атъ Мысъ. Отъ Енясь до Бургасъ е равно мѣсто-то и отъ тамо до Румелійска-те равни высочина мѣсто-то е ле-сно за слизаніе (Таймсъ)

Царско-то прарителство даде дозволеніе на 150 Болгарски фамиліи да влезатъ въ Вол-гарія отъ Бесарабія, гдѣ-то до нынѣ ся намѣрва-ха. Тия фамиліи бѣха отишли наедно съ Рус-си-те въ послѣдний-атъ съ Турція бой, и за-повѣди ся даде помощъ да ся даде на бѣдни те тия отъ Правителство-то за да можатъ лесно да ся завжриягъ. Вси-те иждивенія за путе-шествіе-то имъ даватся отъ правителство-то, и заповѣди до Тулчанскій-атъ Губернаторъ ся испратиха за да ги посрецие и пріеме колко-то може по-добръ. Увѣрять между тѣмъ че 4 или 5,000 фамиліи, кои-то отъ по-слѣдні-те преселцы въ Бесарабія оставатъ, желали были и тѣ да ся завжриягъ. (Ж. де. К.)

трудяли да придобивать милость отъ придвор-ны-тъ. Но роскошный-а животъ му ся видѣлъ недостоеенъ за честнаго человека; той искалъ по добръ да продѣлжава воинскъ службъ, не-жели да ся благодари отъ пріятности-тъ, що му представило наслѣдіе-то. Съсь презрѣніе гледалъ млада-тъ Господиновцы, кои-то пред-почитатъ непристойно-то спокойствіе на живо-та, съ кого-то са наслаждавать въ домове-тъ си, до като честь-та задѣлжава сѣкиго дворя-нина да слугува на Господарѣ си, и искалъ да си опази препичеленъ-тъ славъ срѣдъ трудо-тъ и бѣдствія-та.

Между това Александръ за неизбѣжно по-читалъ да отиде въ Валенція, за да си утвр-ди наслѣдіе-то, и да си устрои дѣла-та на добръ редъ; за това и просилъ дозволеніе отъ Ерцъ-Герцога Алберта, кой-то понеже зналъ бла-гословны-тъ причины, що го принуждавали да отиде въ Испанію, охотно ся съгласилъ на това. Този принцъ отъ своя страна успалъ

### ПОДЛИСТНИКЪ.

#### ПРАВОУЧИТЕЛНА

#### ИСПАНСКА ПОВѢСТЬ.

Два зайцы кой-то гоня,  
той ни единъ не улавя.

Превелъ единъ Бебревенинъ.

Валенція, единъ отъ най знамениты-тъ градове Испанскіи, кой-то лѣжи въ Источны-тъ страны на Провинція-та съ исто-то име, была отечество на Донъ-Александра на младыя Диорини, кой-то былъ даренъ съ всички-тъ най добри качества, съ кои-то приро-да та го украсила само, да го представи съвр-шенъ Чинovníкъ. Той былъ еще младъ,

Писма-та отъ Петербургъ даватъ важни едно извѣстіе. Знае се че Россія само има посланикъ въ Пекинъ, Китанска-та столица, и че чрезъ нейна само рука се прави всяка-та торговля съ Китай отъ кадъ Сѣверъ. Отъ друга страна обаче не ѣ е дозволено да торгува съ пять-те Китански пристанища, кои-то ся отворени за други-те народи, и въ Китай говорило ся было защо Россія сама право да има на торговство-то и едно посолство въ Китай. Но во всякъ случай Россія сполучи желане-то си.

Прочитае въ Енденандансъ Белжъ:

Верже, убици ать Парижскаго Архіепископа, нема да ся затрие угръ, споредъ слухъ както ся бѣ раздалъ. Въ ожиданіе онъ не престаува отъ да пише като единъ безумень. Тая работа много занимава народъ-а. Благоразумни духовни жаятъ ся за образъ-а на тѣжба-та. Види ся че скорошно то разысканіе на тѣжба-та, вниманіе-то, кое-то безумный-а тѣжи привлече на себе, и дѣ-то не внимаха на прежно-то честно обхожданіе, обжрна общо-то мнѣніе.

Вѣстници-те бѣха казали че нѣкой Лѣкари са ся собрали и да казали че онъ е лудъ, и като не оставиха тѣя мнѣнія на лѣкари-те во Вѣстници-те да ся обнародува, народъ-а тѣ още по добръ камъ него ся расположилъ.

Епископъ-а тѣ отъ Мо ходи та побѣти Верже вътемина и това голѣмо впечатлѣніе неправи. Какъ да е много мудро ще е Императоръ-а тѣ милость да стори за да го прости и за наказаніе да го запре въ одного дома гдѣ-то сядержать болни-те за да получать здравіе-то си.

Прочитае у Вѣстникъ Пей слѣдующе-то:

“ Научаваме ся отъ особно едно писмо отъ краица-та на Каспійско-то море, че едно отдѣленіе отъ Русска-та флотица ударила, на 16 Декемврія, до 30 мили далечъ отъ Астербадъ, Старпаски-те Пирати, кои-то са найстрашни-те по крайморіе-то, и сторили имъ голѣми повреди.

“ Разорили ладіи-те имъ, и Русси-те като излезли на сухо, гонили ги даже и до гнезда-та имъ. Тѣи злодѣйцы теглили ся кадъ Гургонъ.

Знае ся че Русси-те отъ десять години насамъ испрацать безпрѣстанно, споредъ желаніе-то на Персінцы-те, войски противъ тѣя Пирати, кои-то опустошавать краица-та на Каспійско-то море, и кадъ Мазандеранъ, и че тѣи войски всегда добръ са сполучавали.

Пишеть отъ Петербургъ, 1 Януарія.

“ Писма тукъ отъ какъ-какъ ся получиха. Послѣ като поднови крѣпости-те и корабли-те въ Анапа, войска-та отъ того града, излезе и пригледа около Новоросіескѣи тѣи распрѣсна войски-те на Черкезски-те Горцы, кои-то стѣиснѣтаха да ся упрѣтъ. Непріятель-а тѣ загуби много хора въ тѣи срещиванія. Отъ лѣва страна на нападателна-та наша линія, во-

ски-те взеха имъ нѣколко стада, ако и много да ся упрѣха.

## КАЗАШКО ВОЕННО УЧИЛИЩЕ.

Первый казашки полкъ съдържава мнозина Болгари и двамина отъ тѣхъ Димитаръ Мано и Коста Николовъ наименоваха ся преди малко под-Лейтенанти.

Между тѣмъ, за да ся ободрять млади-те да влезать въ служба на Султанова-та войска, и за полза на фамилии-те, кои-то ще пратять сынове-те си въ тая войска, полкъ-а тѣ ще отвори едно училище отъ Кадети, и тѣи ще слѣдовать уроцы-те, кои-то въ должный ать Программъ ся изложавать.

Хиляда-та гроша, кои-то ся искать, както долъ споменуваме, са за запла-та на учители-те. Ученицы-те ще вземать една запла-та, както и войни-те (солдати-те).

Онѣи, кои-то желаятъ да влезать въ воен-но-то това училище, можать право до него-во Превосходителство Мехметъ Саджъ па-ша, главный-а тѣ командантъ на казашки-те полкове Оттоманскаго Царства да ся отпра-влять.

Программъ на военно-то училище.

Перва година.

Аритметика;  
Геометрія (Планометрія);  
Турски языкъ;  
Французски языкъ;  
Немски языкъ;  
Языцы, кои-то въ мѣсто-то ся говорятъ;  
Исторія на Оттоманско-то Царство;  
Географія;  
Училище за Солдатинъ-а тѣ и Пелотонъ-а тѣ пешъ и на конь;  
Писаніе.

Втора година.

Алгебра;  
Геометрія;  
Языцы;  
Всеобща Исторія;  
Статистика;  
Военный Кодикъ;  
Училище Ескадронско и Полкско;  
Служба дальная на мѣсто и на поле;  
Рисованіе и Архитектура;  
Механика.

Третья година.

Математически-те науки, приспособлени на военно-то искусство;  
Языцы;  
Механика;  
Уроцы за укрѣпленія-та (фортификаціи);  
Обученіе на пешн-те;  
Военно рекогносцированіе;  
Административски уроцы;  
Рисованіе и Топографія;

любовь-та, ако и да ималъ доволны случаи да ся узнае съ съ най-прекрасны-тѣ Валенціи-ски Госпожи. Единственно-то му веселіе было да ся возе на колесница отъ четьри изрядны Андалузійски конь. На тѣхъ той ѣздилъ противъ дивнѣ быкове, по Испански обычай, съ храбрость, коя-то привождала сячки-тѣ въ по-чуди.

Въ начало-то на пролѣтъ-та обыкновенно утивали на поле го, знатны Господари, за да гледать копривиян-те заведѣнія. Въ едно вре-ме Александръ като ѣздилъ изъ прекрасна-та долина близо мѣнастыря, кой-то былъ окру-женъ отъ прелестны садове, почти сячкия си день прекаралъ въ да ся наслаждава отъ пріят-ность-та на кипрови-тѣ дръве-та, сячки тѣ околность цо напълнили съ едно благоуха-ніе. Слънце-то вече ся стремилъ къмъ гори-зонтъ, кога-то нашъ-а чиновникъ, като мину-валъ по край единъ загородный домъ, устроенъ на прекрасныя брѣгъ на рѣка-та Тура, чулъ

Всякъ Болгаринъ, кой-то желас да влезе въ това училище треба да е на 16 до 19 години; — Да има единъ конъ съ такжмъ-а тѣ и дрехи за себе; — да брон между тѣмъ и 100 гроша во всяка година за иждивенія та на училище-то и ученіе-то.

Храна и жилище ще има отъ правите-ство-то и между тѣмъ ще получава запла-та кой-то ся дава на Оттомански-те войски.

Три години като ся учи и ладе нуж-ны-те испытанія, ще влезе въ полкъ-а тѣ Байрактаръ и ще получава дрехи-те и ну-днн-те за содержаніе-то си отъ правите-ство-то.

Ако не ще да служи като войнъ, онъ може да излезе отъ училище-то, като остан-ковъ-а тѣ си съ такжмъ-а тѣ му.

Прочитае въ Парижскій полофиціалны Вѣстникъ Мѣсто слѣдующи-те редовъ въ писмо пратено нему отъ Цареградъ:

“ Порта-та почена веке наздраво да ся занимава за Болгарскій-а тѣ народъ. Преди нѣколко време, писалъ ви бѣхъ кон правди-ма тѣи народъ, кой-то не е по малко отъ четьри миліони за полза на Оттоманско-то царство. Болгари-те имали са едно време училища и народно духовенство. Но Греческій ать Патріархъ обжрна полелека Болгарски-а тѣ училища на Гречески, и сега на тѣи част Греческо-то Духовенство совѣтъ е взело мѣсто-то на Болгарско-то духовенство.

“ Види ся че Греческій Патріархъ много совѣтъ-та му да го бие за тая работа и тѣи ка ходи при посолства-та да ся плачи отъ страхъ да не бы Болгарско-то желаніе ся по-слуша отъ Порта-та и ся исполни. Нѣкой обаче отъ посолства-та казаха му че нищо не можать да му помогнятъ, а други види ся да ка-катъ да видять до гдѣ ще стигни тая работ-за да помыслятъ послѣ.

Това е дало причина на едно отъ посол-ства-та много да ся занимава да узнае коранъ-а тѣ на тая работа.

Тріестинскій параходъ, кой-то вчера стиг-на тука, донесе извѣстія отъ Парижъ и Лон-донъ отъ 24 Януарія :

Морингъ Постъ подтверждава че Петер-бургскій кабинетъ, протестировался противъ дѣянія-та на Англія въ Персія.

С о о б щ е н о .

Царско-то правителство извѣстѣя на об-щество-то че програмъ-а тѣ му за устройе-ніе-то на една банка отъ двадесять до дванадесять миліона лири стерлинн, на коя-то уставъ-а тѣ ся направил споредъ банките на Франція и Англія на коя-то програмъ-а тѣ, ся прія отъ представ-ляема-та отъ Господина Вилкина компанія никакъ нема да ся е промѣнила.

пріятныя звонъ на арпа-та, кой-то му поража-валъ слуха. Той си въспрялъ коня съ надѣ-жда да чуе гласа на лице-то, цо свиряло съ съ тоя инструментъ. Той дълго време слушалъ съ нетърпеніе, а хубавица-та свиряла нѣколко Музически стѣиховцы за да си изгони само-скръбъ-тѣ съ невинна-та забава. Туку речи зе-ло да мръкна, а Александръ прельстенъ отъ пріятно-то мѣстоположеніе дава си коня въ слуга-та; порчива му да ся отдалечи, и самъ стоишка-та слушалъ подъ зеленыя балконъ (чардаче) отъ гдѣ-то происхождалъ гласа на тоя инструментъ, съ любопытство да познай-тая особа, коя-то тѣи искусно свиряла; като ся минали нѣколко минути послѣ това, той примѣчалъ при мѣсячна-та свѣтлина единъ дѣ-войка, коя-то ся веселила на балкона. Тѣи подновила пріятнѣ-тѣ свирѣжъ съдружаема отъ чуденъ гласъ, кой-то досущъ привлакалъ Чо-новниково-то сърце.

Слѣдую.

Англіиски-те Вѣстници извѣстивать при-  
дѣла на слухове-те, споредъ кон-то Персіа  
мѣ-а-а дала удовлетвореніе на Англія абіе како  
мѣ-а-а Бюшаръ ся привзе.

Споредъ Телеграфическа една отъ Лон-  
донъ денеша, отъ 15 Януарія, Лордъ Срат-  
фордъ де Редклифъ пратилъ былъ до Англіи-  
ско-то правительство слѣдующа-та новина:

“Турскій въ Тегеранъ посланникъ, из-  
вѣстива че, като Бюшаръ ся привзе, Шахъ-  
хана склонилъ ся былъ да приеме Англіиски-  
и предложенія.”

Вѣстникъ Танмсъ обаче казува, че това  
е може да е истина.

Пишатъ отъ Едирне, 24 януарія.

Исмаилъ паша, нашій Губернаторъ,  
слагна на 21 того за Пловдивъ по заповѣдъ  
на правительство-то, и онъ са содружава отъ  
Бюродогу, Шерифъ Бей и едного своего пи-  
сара. Види ся че онъ иза посланіе да испита  
дѣло работи, кон-то преди два мѣсяца въ  
Пловдивъ ся случиха и да вземе добръ и ис-  
тиненъ счетъ на оныя, кон-то бѣха опредѣле-  
ни да получаютъ снабденія-та отъ разни видо-  
въ, каго одѣжды и други вѣщи за войски-те  
въ послѣдній атъ бой. Работа-та е за два ми-  
нутова и половина, съ кон-то види ся да са  
са позовавали рѣченны-те опредѣли чело-  
вѣцы, въ тойзи случай много лица отъ Пловдивъ  
уплатени ще ся намѣрятъ; азъ обаче пиша  
въ това, споредъ раздаваеми-те само слухове.

Отъ една седмица насамъ време-то ся  
погнани и дождове-те престанаха, ако и  
студъ-та да е довольно чувствительна.

Два-та полка отъ конница, кон-то тукъ  
са намѣрваха, тръгнаха за Шуменъ.

## БЪЛГАРСКИ ИЗВѢСТІЯ.

Търново 15, Януарій 857.

До колко-то слѣдуютъ да ся продължа-  
ватъ Владышки-те смущенія и бъркотіи и нынѣ  
нема перо-то да на пуснѣме за да въздаваме  
чрезъ вашыя почтенъ Вѣстникъ извѣстія за  
истинны-те подробности. Мы на това повече  
се понуждаваме като гледаме че смущенія-та  
амѣсто да ся прикратятъ, повече ся уголѣ-  
мяватъ и отъ день на день повече се разда-  
ватъ.

Разядоса ни Н. П. Г-нъ Неофитъ и лю-  
бимеца му Костаки Мегавули заради колко-  
то, правенно се рече въ Газети-те за тѣмъ и  
заради явни те вече оплакванія на Христіанъ-  
те зарекли сж се да наведжтъ отечество то  
ни въ бѣда, за насъ, вѣчна.

Като разумѣ какъ народъа пратилъ свои-  
те представители въ Царствующи за да до-  
ложатъ жалованія та си отъ него, Н. П. съ-  
ве намѣреніе и въ дѣло помощи за да въспрѣ  
жалбы-те му да не сполучатъ и така съ на-  
силіе-то да задържи Митрополскія Търновски  
Тронъ. Казахме много пѣти че той има тука  
въ Търново и въ дѣй три отъ околны-те се-  
ла свои приверженицы, чело-  
вѣцы, на кон-то  
лична добрина е сгорилъ, или кон-то съ не-  
го-ва-та сила искатъ въ народъа да чорбаджу-  
натъ и да правятъ по воля-та си, а счетъ да  
не даватъ; казали сны съ коя леснина той  
всегда може мюхюри да прави отъ хора-та.  
Така незабавно направи си мазары за добро-  
то си и удари събраны-те въ торба еще отъ  
мървешни-те мюхюри. Прати и по села-та  
подкупницы за да му събератъ еще мюхюри  
и като се напълниха мазары-те му отъ тѣхъ  
испрати ги за Цариградъ, като заплати на 5  
души по 10,000 на секиго: (можи и по мно-  
го да имъ е далъ, но ный ни сле ги чели!)  
за да ги занесжтъ и да хоргуватъ за добро-  
то му.

Костаки Мегавули прогласява “кисія-та  
е отворена и кой-то иска пары нека при ме-  
не доди”, познавами че това не се огранича-  
ва само въ думы-те, но и дѣйствително го  
испълнява. И не остава средство никое какъ

да разжги да разбърка града ни съ новы у-  
платенія, щото днесъ нашия градъ заприли-  
чалъ е на Вавилонъ съ разногласіе то и  
смѣщеніе-то. Повдигна се Партія върху Ка-  
дія-та и правихъ мазары за зло-то му, но на-  
рода бѣше благодаренъ отъ Кадія-та си и тя  
остана и безсилна, еще, и виновата. За-  
шого не позна че е была подкупена съ  
пары-те на отворена-та кисія. По само това  
не е. Мы се научиме съ голюмо неше при-  
скорбіе какъ се подели въ Цариградъ на пра-  
вительство-то мазары нѣкой върху Н. П. Г.  
Нусредъ-Бей на кому-то отдавали и припису-  
вали некавы злоупотребленія. И владыковы-  
те подкупницы лично за това на Сараскеръ  
паша (Министръ военныи) говорили и кле-  
ветали. И други пѣти нынѣ бѣхъ изразили на-  
ше-го сѣрдечно благодареніе къмъ Н. Пр. Ну-  
срегъ-Бей за неговы-те добры старанія, кон-то  
отъ дохожданіе-го си до тега показувалъ е и  
показува за всяко добро улучшеніе на наше-  
то мѣсто, издѣлно е и сега да ги повторява-  
мы, но като гледамы тѣй неправедно да кле-  
ветжтъ предъ наше-то правительство, кое-то  
пратило тука гоzi мѣдрий и разумный свой  
служитель, да клеветжтъ, думаеме, редкій той  
человѣкъ, единъ, кой-то отъ истина се пока-  
за, въ настоящи-те немаловажны смущенія  
тукашны, отецъ народу, противъ утѣготенія-  
та Владышки и Чорбаджиски, това намъ на-  
несе не мала скѣрбъ. На вѣрно, че Честно-то  
правительство ще испита и ще се увѣри до  
колко сж истинны направенны-те върху Н.  
Пр. Нусредъ Бей мазары, и какъ тѣи, кон-то  
сж ги правили гонятъ не само цѣль т. е. за  
да отклонятъ тогова добродушнаго Ц. Чино-  
вника отъ нашия градъ и тѣй работы-те да  
паднатъ въ произволеніе-то на противницы-те  
на всяко добро улучшеніе на нашо-то бѣдно  
мѣсто.

Жалость ни пристига като гледамы че  
тыя интриги и мюзеирцилжцы искатъ да ни  
покажатъ на свѣта и на Честно-то правитель-  
ство неблагодарницы за добри-те нареди кон-  
то то иска да введе тука както и на всяко  
мѣсто, за кой-то и свои-те вѣрны служители  
праца по държава-та си.

Ще вы прикажимъ за еще едно нещѣ  
срамъ ни е, но потребное за да разумѣте  
до колко вражди-те сж върхъ взели тука. Въ  
сряда на 16/28 настоящего на единъ Ханъ бѣ-  
ха кондисали Еленчени. Едни отъ тяхъ бѣха  
Владыковы приверженицы а едни отъ наро-  
дна та партія противъ Владыка-та. Слѣдны-те  
тыя, и по многочисленни, имахъ събрани при  
тѣхъ си 35 селски печати, донесени за нѣкой  
обща потреба, тыя печати въ горереченныя  
день презъ нощъ-та като были събрани на е-  
дно и двѣ-те партіи, откряднахъ са, смуще-  
ніе-то не бѣ мелко и работа-та на часъа се  
извѣсти на миралай Нусредъ Бей, кой-то съ  
позната-та негова строгость и испытаніе спо-  
лучи да се намѣрягъ, обаче подфѣрлени въ о-  
дая-та на сжщы-те Еленчени. Казувать да бы-  
ле ги откряднали хора-та, що сж Владыкова  
партія, съ намѣреніе да ги употребижтъ за  
Владыкова полза или за дауга нѣкой причина.  
прилагать еще че и Г. Юрдаки казаа векили  
тамо се намерилъ кога това е ставало. Какъ  
то и да е работа-та обаче се отложи въ ис-  
пытаніе-то на Истинтакъ Меджлиси и ще се  
издари пакостникъ тѣ вѣрваци, и мы пакъ ще  
имеми причина да повторимъ продълженіе-  
то си.

Свищовъ, Януарія 7-го 1857.

Въ 7-го текущаго мѣсеца престигна отъ  
Видинъ Диванъ Ефенди на Моамеръ паша, и  
менемъ Назифъ Ефенди испратенъ нарочно ко-  
мисаръ за да испита подробно начало то на  
той бунтъ, то естъ растуреніе-то на Звонова-  
та сограда и прочіи. Въ вторію день сутрента  
повика нѣколцина отъ сограждани те разпыта  
гы пространно за тая причина, едногласно из-  
ложиха сички-те страданія и приключенія, обез-

честеніе то на церква-та и грозно-то предпріа-  
тіе, кое-то бѣха предиріали за да ни истре-  
беть. Узнавши Н. С. наши-тѣ угнѣтенія гдѣто  
ли сториха тукашны-тѣ наши сожителы Ото-  
манци и за послѣдно то опасно положеніе, и  
бѣдствія-та, кон-то ни бѣха постигнали, запо-  
вѣда да се собератъ на общій мезлишъ, по  
8 го часа въ истыя день, и тамо присутствува-  
ха Мюдирина, Кадія-та, первн-те Агалари, и  
до 16 мина личны христіаны, прочети сж гро-  
мно полновластіе-то, кое то сж дава отъ Н. В.  
Видинъ Ваалиси Моамеръ паша на Н. С. Ди-  
ванъ Ефендис Назифъ Ефенди, за да дѣй-  
ствува въ тѣзи причина, послѣ това отвори  
са рѣчь за премиреніе, Христіанни-те изразиха  
се че отъ като не познаватъ себѣ си неповин-  
ни въ тая случка, кон-то са отккры и опозна  
наши-те пресуствующи: Надѣятъ ся на высо-  
ко-то правосудіе да отищи и удовлетвори цер-  
ковно-то ни обезчестеніе, и первопричинни-тѣ  
виновницы на тоя бунтъ да накажи за примѣръ  
прочіи на законоприступницы. Опойнавши Н. С  
наша-та невинность, абіе заповѣда да ся изло-  
вятъ часть отъ виновницы-те то естъ. Хасибъа  
Мезличъ Азасъ, Х. Шабанаа, КараМустафа те-  
лалина, помакъ Ибреамъ, Лазъ Сеидъ доурама-  
джи, Алиманъ Шеферогоу, Мехметъ Юзъ Ба-  
ши, и ги повѣди за въ Търново съ речъ да  
распыта и отккрые первовиновни-тѣ лица на  
този бунтъ и накажи. Слѣдова.

## РАЗМЫШЛЕНІЯ

(Продолженіе отъ число 313.)

Тѣзи политико-Економически дѣлаи съ  
намѣреніе приведохъ мимоходомъ въ тѣзи Ста-  
тіи за да докажа като съ по-ясны примѣры,  
какъ и вещественно-то благополучіе съвершен-  
но зависе отъ просвѣта-та и отъ распростра-  
неніе-то на науки-тѣ между народа, а толкъ  
повече духовно-то и нравственно-то съвершен-  
ство. Но въ преподаваніе-то и распространіе-  
то на науки-тѣ треба всегда да имае предъ  
очи-тѣ си приспособленіе-то имъ на житейски-  
тѣ наши потребности инакъ науки-тѣ оставатъ  
безплодны и мъртвы. Въ нынѣшнѣ-то преобра-  
зователно състояніе на нашия народъ, ако бы  
было едно дружество отъ учены, кое-то да  
бы се постоянно чрезъ публичныя печать и  
чрезъ нѣкое періодическо за науки-тѣ списаніе  
старало да распространява въ народа новы по-  
нятія и различни полезны свѣдѣнія, тѣкъсь  
одно дружество бы оказало безсмертны услуги  
на народа и дало бы на народныя духъ пра-  
вильно направленіе. Но тѣково благотѣльно  
и учено дружество ужъ да ли ще се състави  
у насъ скоро? — Не можъ да рекжъ че имае  
недостаткъ отъ учены мѣжи Българи, има  
довольно и вѣтрѣ и вѣны предѣли-тѣ на Бѣл-  
гаріи, кон-то бы могли одушевляемы отъ е-  
днаква мысль за народно-то добро да прине-  
сжтъ существенны и вѣчны пользы на рода си.  
Мжно е догдѣ само се положи начало; но на  
усердіе то и ревность та нищо не е мжно.  
Ный сме въ всѣко нещѣ назадь остангли, но  
отъ начало не сж ли были въ наше-то състоя-  
ніе и други просвѣщенны народы, на кон-то  
са удивляваме днесъ? Изведнажъ и скоро нищо  
не става полка-лека съ трудъ и ревность си-  
чко се постига. Тыя дни ся научихъ, че въ  
Ломъ се съставилъ Български домашенъ Те-  
атръ и представилъ драма-та Велизарій, на  
кое-то представленіе присутствовали зрители и  
отъ два-та пола, и това първо представленіе  
съвършенъ успѣхъ и произвело толкъсь добро  
впечатленіе щото зрители-тѣ сж просълзлили.  
Явно че туй представленіе е имало разлика  
отъ Европейски-тѣ, колко-то зема-та отъ не-  
бе-то, защото у насъ Драматическо-то иску-  
ство еще не сж го сънували; Но мене кое-то  
ме радва е, че Ломско-то общество има често-  
любіе и вкусъ и ревность да подражава на до-  
бро-то. Днешны-тѣ великолѣпны Театры Евро-  
пейски, и представляемы-тѣ въ тѣхъ различни

произведенія на драматическа-та Поезія както Трагедии, Комедии, Оперы, Водевильи, не сж ли имали начало въ средневѣковы-тъ грубы представленія на мистеріи-тъ и проч. ? Туй сжшо-то можеме да кажемъ и за драматическо-то искусство и Театры у древны-тъ Гърцы и Римляне, но не му е тука мѣсто-то. Тѣй сѣ-ко ново начало бѣдно и недостаточно, но като имамы смѣлость и ревность, можеме да бѣдиме увѣрени чѣ наши-тъ трудове скоро или късно ще принесѣтъ ожидаемы-тъ плодове. Необходимо е слѣдователно и твърдѣ нужно за сегашно-то наше състояние да се положи както по горѣ рекохмѣ отъ едно учебно дружество начало на едно періодическо списаніе, което да е органъ на распространеніе-то на разны науки, искусства и полезны свѣдѣнія въ нашій наредъ, таково едно списаніе съсредоточи-ло бы частны-тъ старанія и трудове, ржководило бы Българскія народѣ като Пѣстунъ на поприще-то на истинно-то просвѣщеніе-то и свѣтлость-та. Особенно бы принесло ползатѣкъвь едно періодическо списаніе на учебны-тъ по Българіѣ заведенія и на юношество-то, кое-то бы черпало отъ него общепользны свѣдѣнія, а найпаче въ отношеніе къмъ езика можеме да ожидаме несумѣнны успѣхи. Тѣкви общепользны періодически списанія многочисленны се издаватъ у просвѣщенны-тъ народы-но що да ходимъ далечъ, стига да фърлемъ погледъ ва съсѣдны-тъ наши народы Сърбы-тъ и Гърцы-тъ, какво отъ день на день повече успѣватъ въ просвѣщеніе-то, и колко Вѣстницы и періодически списанія у тѣхъ служатъ като органы и двигатели на общенародно-то имъ духовно развитіе и вещественно благосъстояние. Колко стараніе полагають Гърцы-тъ за народно-то си просвѣщеніе, явно отъ това, чѣ преминѣлы Іулій и Августъ мѣсець Гръцки-тъ Вѣстницы бѣха пълны съ прекрасны обнародованія на испытанія станали въ училища-та и Гимнази-тъ Солунски, Измирски, Хиоски, Цариградски и други населены градове отъ Гърцы, такъ же и съ рѣчи публичны казаны отъ главны-тъ учители въ тѣзи заведенія. Тѣзи обнародованія свидѣлствувать най-добрь за успѣхы-тъ на Гръцкия народъ въобще въ просвѣщеніе-то и образованность-та. А въ наши-тъ Български градища, кои-то имать не по малки средства за свое-то просвѣщеніе, като не виждаме нѣщо подобно, то свидѣлствува чѣ имаме еше недостатѣкъ отъ ревность и народно честолубіе, а безъ тѣзи двѣ качества нема успѣхъ, нито надѣжда за вѣкое улучшение въ общественны нашъ животъ. Слѣдователно желателно бы было да се прояви изъ помежду ны повече усердіе и честолубіе за да дигнемъ пренятствія-та, кои-то възспиратъ хода на образованіе-то и да введемъ възможны-тъ за сега улучшения. Ужъ да ли ще се осуществи скоро всичко това или ще заприлича на Еврипидова стихъ: Възъ (отъ долу на горѣ) гора-та тежкѣ изворы. — Имамъ основателны причины да ся сумнявамъ, както за горне-то предложеніе, тѣй и за сѣко друго улучшение относительно народны нашъ бытъ. Защото наши-тъ народны первенцы по вси-тъ Български градове слабо ревнуватъ за просвѣщеніе-то и существующи-тъ вездѣ партіи за пусто-тщеславіе и глупо самолюбіе сж главна-та спѣлка на сѣ-кій успѣхъ. Рѣдки сж у насъ благородны-тъ и образованны Меценаты, кои-то покровителствувать и подкрѣпять образованность-та и просвѣщеніе-то безъ да се увеличатъ отъ скотска-та страсть на упорство-то. А наши-тъ по Българія свѣтлы Архипастыри (да ме простятъ великодушно, чѣ ги поменувамъ въ грѣшна-та си статія) не показватъ никакво стараніе и ревность за просвѣщеніе-то на свое-то стадо. Защо толкось небреженіе и нелюбовъ ? Да ли стадо-то имъ не ги почита и благодарива изобилно съ разны приношенія ? Коя до сега Българска Епархія не е доволно и свыше мѣри обогатила своя Архипастыръ ? Кой отъ тѣхъ е умрѣлъ или се е вържалъ на Царни-

градѣ нищъ и убогъ ? Ето защо ропалѣ Българи-тъ, желаятъ пламенно за свои соплеменны Архіереи, кои-то бы имали состраданіе и любовъ къмъ стадо-то си, и бы се грѣжали за просвѣщеніе-то му, а не като иноплемени-тъ Святители. Бѣдете слѣдователно, свѣтлы Архипастыри, милостивы и челолюбивы къмъ свое-то кротко Българско стадо и прилѣ-жавайте повече да го наставлявати на добро-то и полезно-то, то есть, къмъ мира, согласіе-то и просвѣщеніе-то, на кое-то сте наредены отъ Бога и Царя и не дѣйте се много уповава на пословица-та — до Бога високо до Царя далеко, — защото и Богъ е долготѣрливъ и Царя милостивъ, но ако нечаянно ви поискать отговоръ за вѣреніе-то вамъ стадо, тогда будатъ плачъ и скрижеть зубомъ.

## РАЗНИ НОВИНИ.

— Съ сожаленіе явиме чѣ Н. И. В. Султанъ-атъ загуби одного отъ най-достойны-те свои Чиновницы. Рифаатъ паша, умрѣ въ срѣда-утренѣ-та отъ една болестъ, коя-то имаше на сердце-то си, на возрастъ пѣдесѣтъ и девѣтъ години.

Рифаатъ паша многожды е былъ министръ иностранныхъ дѣлъ, единъ путь министръ финанцій, и най-слѣдныи путь бѣше членъ танзиматскаго совѣта.

— Презъ тѣя дни Зарбхана-та взе наземъ 10 миліона гроша отъ Теодора Балтаджія-та. Тойзи заемъ послѣ двѣ години ще ся плати.

— Кабули Ефенди, Диванскій преводчикъ, опредѣли ся да занесе въ Яшъ Царскій-атъ фирманъ, по сила на кого-то временный-атъ Диванъ ще ся собере въ Молдавія.

— Кемиль Бей, вводителъ-атъ на посланни-цы-те, ще отиде отъ своя страна, за иста-та цѣль, въ Букурещъ.

— Въ отсутствіе на Кабули Ефенди, служба-та перваго преводчика, ще ся повѣри на Арифи Бея, второй-атъ преводчикъ.

— Французскій Журналъ Пресъ д'Оріанъ съдържава окружно едно писмо отъ Цареградскаго Патріарха пратено до Болгарскій-атъ народъ, и послѣ единъ много пространъ и много любопытенъ отговоръ на това писмо. До недѣля ще вмѣстиме и двѣ-те тѣя документи.

— Зная ся чѣ отъ три години насамъ много мжигъри отъ други-те Царства тукъ ся бѣха донесли, и мнозина голѣма торговля съ тѣхъ правиха, и до толко щото на парата пара печелиха. А оныя, кои-то ги вземаха много губляха, защото принудени бѣха да ги продаватъ со 7 на сто-те повреда. Пѣнца-та бѣше полна, и Сарафи вредъ по улицы-те сѣ-дяха та выкаха-тъ разминаватъ каймета съ бачъ грошъ на двадесѣтъ-те. Правительство-то требаше най-послѣ да внимае на това злоупотребленіе, и стори тѣя мангъри йсакъ. Опредѣли обаче въ исто-то време да сѣчатъ Турски бакъреи пари, и опредѣлило е Сарафи, отъ кои-то може секи да иде да вземе безъ да плати бачъ. Понеже обаче тѣя пари не са още много по Пѣнца-та, и за да не бы да липсатъ отъ торговство-то, запрещава изношеніе-то имъ на вонъ, и така никой отъ 100 гроша повече дребни пари не може изне, и ако ся улови да износя повече отъ това количество ще ся наказува като ся затвори 15 дни или и повече въ темница. Това убо всякому нека е извѣстно и нека внимава да не бы да приступи царска-та заповѣдь и пристойно ся накаже.

— Споредъ една книга, коя-то всяка година въ Парижъ ся издава, има у Франція 4, 258 доктори Медицины или Хирурги, 6, 765 други Лѣкари офисіе-де-санте называемы, и 5, 540 спецари, и вси тѣя раздѣлены са въ 7, 662 общины.

— Нѣкой си Французинъ изнамѣрилъ да прави новъ единъ видъ одеть, кого-то вади

отъ захарни-те растенія, като отъ चुкундуръ, аты, гуліи-те, и пр. Тойзи одеть е бистръ бѣлъ, има добра миризма, и може да ся надева съ най-добры-атъ одеть.

— Верже убиць-атъ Парижскаго Архіепископа, осуди ся и глава-та му отсѣкоха.

— Тука монети-те всегда ся люлѣтъ на горѣ сочатъ ту на долу. Цѣна-та, кон-въ биржа-та ся искаше бѣше гроша 126 Англійска-та лира, и оныя кои-то имаха нуж-да купать воспираха ся, и не знаяха какъ да рѣшатъ. Нѣкои си обаче склониха ся на тѣя цѣни, и така лира-та продаде ся за гроша 126. Послѣ обаче слези на 125 1/2 и ся-както долу излагаме цѣна-та на монети-те слѣдующа-та.

|                 |         |
|-----------------|---------|
| Жылтца кремиць. | 58 1/2  |
| Двайсе франки.  | 98 1/2  |
| Англійска лира. | 125     |
| Турска лира.    | 113 1/2 |

## ОТЪ РЕДАКЦІЯ-ТА.

Съ благодареніе излагаме почтенны имена на спомощницы-те отъ Т. Пазарджикъ кои-то ся подписаха да получавать Вѣстникъ

Г-нъ Иванъ Пеневъ \*) за  
Г-нъ Георги Николовъ и Иванъ  
Х. Костадиновъ  
Михаѣ П. Спасовъ и нѣколко лица

Книги-те, кои-то долу излагаме, не останаха, и нѣкои отъ тѣхъ совсѣмъ ся исчерпи. Того ради извадиме исчерпени-те и смалили цѣна-та на библиотека-та на гр. 180 за четъ-ры-тъ тѣла. Купуватъ убо, вѣй любозителы, защото послѣ много ще търсите тѣя книги и не ще ги намѣрвате.

## Книги за продаване.

|                                                                                           |     |    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|-----|----|
| Энциклопедія.                                                                             | Гр. | 25 |
| Всеобща Исторія.                                                                          | "   | 12 |
| Павелъ и Виргинія.                                                                        | "   | 8  |
| Хижа Индійска.                                                                            | "   | 3  |
| Кавкаски пленницы.                                                                        | "   | 3  |
| Совѣти за непразны-те жены.                                                               | "   | 4  |
| Разговори Вѣроисповѣданіи                                                                 | "   | 8  |
| Нравни и Исторически.                                                                     | "   | 8  |
| Отговоръ за Божи-Гробъ.                                                                   | "   | 3  |
| Нѣколко мысли за българскій языкъ.                                                        | "   | 3  |
| Болгарска Исторія.                                                                        | "   | 3  |
| Памела.                                                                                   | "   | 6  |
| Училище за дѣца-та.                                                                       | "   | 8  |
| Букваръ.                                                                                  | "   | 2  |
| Хат-и-Хумаюнъ, относящійся на христіанскія-те и други-те подданни на Османска-та Имперія. | "   | 3  |

Тѣя книги составляють едно тѣло на малка една болгарска библиотека и продаватъ ся на поедна споредъ горна-та цѣна, и струватъ всички-те. . . . . Гр.

Но ако купи нѣкой всички-те издѣлюжъ сирѣчь едно тѣло на малка болгарска библиотека оставаме ги за  
Ако купи двѣ библиотѣки оставаме ги за  
Ако купи три библиотѣки, оставаме ги за  
Ако купи четири библиотѣки, оставаме ги за

## Церковный Апостоль.

\*) Г-нъ Иванъ Пеневъ, ный добрь за емъ защо е единъ отъ най-почтенны-те, родъ-любивы-те и трудолюбивы-те Т. Пазарджикъ-граждане. Въ негово-то време кога-то бѣше Чорбаджія, владѣше порядока-тъ и чиница-та Български въ добрь редъ бѣха-това мѣсто, а сега сѣвсѣмъ на прогивъ. Нѣ-тука като го похваляваме за неговы-те добры качества, надѣваме ся послѣ не много време на него чѣ ще ся потруди да събере доволно спомощницы за единый нашъ Вѣстникъ, щомъ като получимъ почтенны-тъ имъ имена, ще ги обнародуваме и тѣхъ.